

عنوان مقاله:

واکاوی الگوی مکانی بارش های بهاره شمال غرب ایران با روش های تحلیل فضایی

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی، دوره 24، شماره 74 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

حسین عساکره - دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه زنجان

سپیده بارزمان - دانشجوی دکترا دانشگاه زنجان

علی شاهیایی کوتنایی - دانشجوی دکترا دانشگاه زنجان (نویسنده مسئول)

خلاصه مقاله:

مؤلفه های مکانی از عوامل مؤثر در بروز تغییرات رفتار بارش در یک محدوده می باشند و این امر ضرورت استفاده از علم زمین آمار در مطالعات بارش را نشان می دهد. در پژوهش حاضر تلاش شده تا با استفاده از فراسنج های نیم تغییرنا و رگرسیون جغرافیایی موزون، الگوی بارش های 121 ایستگاه هواشناسی شامل 27 ایستگاه همدید، 7 ایستگاه اقلیم شناسی و 87 ایستگاه باران سنجی سازمان هواشناسی کشور در دوره آماری 1994-2014 برای فصل بهار مورد بررسی قرار گیرد. نتایج حاصل از آماره نیم تغییر نما نشان داد که ساختار مکانی بارش از ماه آوریل به سمت ماه ژوئن کاهش یافته است؛ که نشان دهنده کاهش وسعت عمل سیستم های بزرگ مقیاس در بارش محدوده مطالعاتی و افزایش توان عوامل محلی در وقوع بارش است. بر اساس مدل رگرسیون جغرافیایی موزون مشخص گردید که در تمام منطقه، ناهمواری ها بیشترین اثر را در کنترل بارش دارد و علاوه بر آن در کردستان و جنوب آذربایجان غربی جهت شیب، در اردبیل و شمال آذربایجان شرقی عامل شیب بر بارش اثر گذار هستند. همچنین اثرات عامل عرض جغرافیایی منطبق بر حضور بادهای غربی در محدوده بوده و در ماه آوریل در کردستان و در ماه های می و ژوئن در آذربایجان شرقی بیشترین اثرات را داشته است.

کلمات کلیدی:

تحلیل فضایی، نیم تغییرنا، رگرسیون جغرافیایی موزون، شمال غرب ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1145985>

